

sygn. akt I Ns 580/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w W. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Aldona Szawrońska- Eliszewska
Protokolant:	Kamila Kadłubowska

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z wniosku P. B.

z udziałem (...) S.A.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia

I. oddalić wnioski,

II. zasądzić od P. B. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 497 zł (czteryście dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I Ns 580/16

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 30 września 2015 r. P. B. wystąpił o ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) o pow. 0,0977 ha, położoną w Ł. w obrębie (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W., polegającej na prawie wstępu, używania i korzystania z pasa gruntu o szerokości po 15 m od osi gazociągu w obie strony i długości wskazanej przez wnioskowanego biegłego sądowego geodetę, a także na prawie dostępu służb eksploatacyjnych uczestnika w celu wykonywania czynności związanych z eksploatacją, naprawą, konserwacją, modernizacją infrastruktury technicznej znajdującej się w tym pasie gruntu, w granicach określonych przeznaczeniem tych urządzeń, za jednorazowym wynagrodzeniem wynoszącym 263 250 zł. Nadto wnioskodawca wniósł o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podał, iż pod powierzchnią ziemi na tej działce, której jest właścicielem, znajduje gazociąg wysokiego ciśnienia DN 400 należący do uczestnika. Przedmiotowa infrastruktura została wybudowana bez żadnego tytułu prawnego, zaś sam uczestnik odmówił podjęcia konstruktywnych rozmów zmierzających do uregulowania sytuacji prawnej związanej z korzystaniem przez niego z nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy. Dlatego też żądanie ustalenia służebności przesyłu w oparciu o art. 305² § 2 k.c. jest zasadne. Wysokość wynagrodzenia została wyliczona przez wnioskodawcę w ten sposób, że: cena 1 m² gruntu wynosi min. 650 zł; gazociąg wraz ze strefą

kontrolną zajmuje obszar min. 810 m²; zaś współczynnik współkorzystania K ustanowiono na poziomie 0,5, co w efekcie końcowym dało kwotę 263 250 zł (wniosek k. 1-5).

Postanowieniem z dnia 07 kwietnia 2016 r. o sygn. I Ns 871/15 Sąd Rejonowy w Legionowie stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania i rozstrzygnięcia tut. Sądowi, jako właściwemu miejscowo i rzeczowo (postanowienie k. 17).

W odpowiedzi na wniosek, pismem z dnia 02 sierpnia 2016 r., uczestnik wniósł o oddalenie wniosku i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu uczestnik podniósł zarzut braku czynnej legitymacji procesowej po stronie wnioskodawcy, albowiem z odpisu zwykłego księgi wieczystej nr (...), dołączonego do odpowiedzi na wniosek, wynika, że wnioskodawca nie jest właścicielem nieruchomości oznaczonej, jako dz. ew. nr 548 położonej w Ł.. A zatem wnioskodawca nie posiada interesu prawnego w ustaleniu istnienia albo nieistnienia prawa lub stosunku prawnego, którego dotyczy przedmiotowy wniosek, więc nie jest podmiotem posiadającym legitymację procesową czynną w niniejszej sprawie (odpowieź na wniosek k. 31).

Na rozprawie w dniu 30 listopada 2016 r. uczestnik podtrzymał dotychczasowe stanowisko i wniósł o oddalenie wniosku z uwagi na brak legitymacji czynnej wnioskodawcy. Uczestnik, ani jego pełnomocnik nie stawili się na wyznaczonym terminie rozprawy i nie zajęli ostatecznego, merytorycznego stanowiska w sprawie (protokół rozprawy k. 50).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. B. od 28 lutego 2003 r. był właścicielem nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) o pow. 0,0977 ha, położonej w Ł. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy M. w W. w prowadzi księgę wieczystą nr (...) (odpis zwykły z księgi wieczystej wg stanu na dzień 18.08.2015 r. - k. 9-10; wypis z rejestru gruntów k. 11).

Przez wyżej opisaną nieruchomość przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 400, którego właścicielem jest (...) S.A. w W. (okoliczność bezsporna; mapa sytuacyjna k. 15).

Pismem z dnia 23 marca 2015 r. wnioskodawca wezwał uczestnika do umownego ustanowienia służebności przesyłu oraz wypłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z przedmiotowej nieruchomości w wysokości 350 000 zł, w terminie 14 dni od otrzymania tegoż pisma (wezwanie k. 12-14).

W dniu 30 września 2015 r. P. B. złożył wniosek w niniejszej sprawie, którego odpis został doręczony pełnomocnikowi uczestnika w dniu 21 lipca 2016 r. (data stempla pocztowego k. 16; zwrotne potwierdzenie odbioru k. 26a).

Z kolei w dniu 09 marca 2016 r. P. B. zbył przedmiotową nieruchomość umową darowizny zawartą w formie aktu notarialnego za nr rep. A 43/2016 przed notariuszem B. W. na rzecz A. B. (odpis zwykły z księgi wieczystej wg stanu na dzień 01.08.2016 r. - k. 37-38; okoliczność bezsporna).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dowodów, które w sposób spójny wskazywały na wystąpienie poszczególnych, istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności, uznając je za w pełni wiarygodne, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała w toku całego postępowania ich prawdziwości. Sąd z urzędu również nie dostrzegł podstawy do czynienia jakichkolwiek zastrzeżeń w kwestii ich wiarygodności i rzetelności, kierując się w tym zakresie dyspozycją art. 230 k.p.c.

Sąd ocenił wiarygodność i moc zebranych dowodów według własnego przekonania uwzględniając zasady logicznego rozumowania wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego (art. 233 § 1 k.p.c.), uznając je za wystarczający materiał dowodowy w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek P. B. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 305¹ k.c. nieruchomości można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. (urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne), prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (tzw. służebność przesyłu).

Ustanowienie służebności przesyłu jest możliwe na rzecz przedsiębiorcy, który jest właścicielem urządzeń przesyłowych. W sprawie bezspornym jest, iż gazociąg należy do uczestnika.

Treścią służebności przesyłu jest korzystanie przez przedsiębiorcę w oznaczonym zakresie z cudzej nieruchomości (nieruchomości obciążonej), w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych (art. 305¹ k.c. in fine). Na korzystanie składają się takie czynności jak m.in. wejście przez przedsiębiorcę na grunt obciążony służebnością w celu posadowienia tam urządzeń przesyłowych, usunięcia awarii, wykonania konserwacji czy modernizacji urządzeń przesyłowych.

W myśl art. 305² § 2 k.c. jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu. Przesłanką uwzględnienia wniosku o ustanowienie służebności przesyłu jest zatem wykazanie, że jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń przesyłowych, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., a niemożliwe jest ustanowienie tej służebności w drodze umowy.

Z ustaleń poczynionych na podstawie przedłożonej korespondencji między dotychczasowym właścicielem nieruchomości (wnioskodawcą) a uczestnikiem wynika, iż uczestnik nie był zainteresowany ustanowieniem służebności.

Ponadto wszystkie wyżej wymienione przepisy wskazują na to, iż stronami postępowania są właściciel nieruchomości oraz przedsiębiorca, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c.

Z kolei w myśl art. 199 pkt 3 k.p.c. z chwilą doręczenia pozwu zbycie w toku sprawy rzeczy lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy; nabywca może jednak wejść na miejsce zbywcy za zezwoleniem strony przeciwnej. Powyższy przepis, na mocy art. 13 § 2 k.p.c., ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym, co oznacza, że z chwilą doręczenia pozwu pozwanemu następuje również stabilizacja procesu, która wyraża się tym, że zbycie rzeczy lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy. Oznacza to też, że w razie zbycia rzeczy lub prawa w toku postępowania sąd dalej sprawę prowadzi tak, jakby do żadnych zmian nie doszło, a wydany wyrok będzie obejmował pierwotnego zbywcę. Mimo zbycia rzeczy lub praw objętych sporem, zarówno przez jedną, jak i drugą stronę, a nawet przez obie strony, zbywca zachowuje legitymację procesową (wyrok SN z 21.01.2009 r., III CSK 248/08). Należy przyjąć, zatem że zbywca posiada własną legitymację i działa w takim postępowaniu w imieniu własnym, ale na rzecz nabywcy (tzw. substytucja). Nabywca rzeczy lub prawa, objętych sporem, może wejść na miejsce zbywcy. Skuteczność takiego przekształcenia uzależniona jest od zgody obu stron postępowania, tj. zbywcy i jego przeciwnika oraz samego nabywcy (por. W. Broniewicz, *Następstwo procesowe w polskim procesie cywilnym*, Warszawa 1971, s. 83).

Powyższym skutkiem nie jest objęte zbycie rzeczy lub prawa, które nastąpiło przed doręzeniem pozwu pozwanemu. W takim wypadku zbywca traci legitymację procesową. Kontynuowanie postępowania z udziałem nabywcy możliwe jest dopiero po dokonaniu przekształceń podmiotowych stosownie do treści art. 194 - 198 k.p.c.

Właścicielem spornej nieruchomości od 28 lutego 2003 r. był P. B., który darował przedmiotową nieruchomość A. B. w dniu 09 marca 2016 r., która figuruje aktualnie w księdze wieczystej prowadzonej dla spornej nieruchomości, jako jej jedyna właścicielka. Tymczasem P. B. złożył wniosek w przedmiotowej sprawie w dniu 30 września 2015 r., którego

odpis doręczono uczestnikowi w dniu 21 lipca 2016 r., a zatem zbycie nieruchomości (09.03.2016 r.) nastąpiło przed doręczeniem (21.07.2016 r.) uczestnikowi wniosku P. B..

Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, iż P. B. nie posiada legitymacji czynnej do występowania z powództwem w niniejszej sprawie, a nie doszło do przekształcenia podmiotowego.

Legitymacja procesowa jest to określone normami prawa materialnego uprawnienie konkretnego powoda (legitymacja czynna) do dochodzenia sądowej ochrony określonego roszczenia materialnoprawnego przeciwko konkretnemu pozwanemu (legitymacja bierna). W przypadku braku legitymacji procesowej (zarówno czynnej, jak i biernej) Sąd zamyka rozprawę i wydaje wyrok, w którym oddala powództwo.

Mając powyższe na uwadze, ze względu na brak legitymacji procesowej czynnej po stronie wnioskodawcy, który nie jest już właścicielem spornego gruntu, wniosek należało oddalić.

Wobec powyższego, orzeczono jak w pkt 1 sentencji postanowienia.

Orzeczenie o kosztach postępowania wynika z treści art. 520 § 3 k.p.c., na podstawie którego Sąd zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kwotę 497 zł, na którą złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika uczestnika (480 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Kwota wynagrodzenia pełnomocnika uczestnika wynika z treści § 5 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (pkt 2 postanowienia).

Mając powyższe na względzie orzeczono, jak sentencji.

Zarządzenie: odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.